Stanoviská a odporúčania Stáleho výboru pre cezhraničnú televíziu
29.11.2006

Úvod

Od 1. mája 1993, kedy Európsky dohovor o cezhraničnej televízii vstúpil do platnosti, do septembra 2002 prijal Stály výbor
- 9 stanovísk (Opinions),
- 2 odporúčania
- 1 stanovisko (Statement) charakteru vyhlásenia

týkajúce sa interpretácie a uplatňovania Dohovoru.

Tento dokument pripravený Sekretariátom generálneho riaditeľstva ľudských práv reprodukuje ich texty a stručne popisuje postup Stáleho výboru pri ich prijímaní.

OBSAH

Procedurálny postup prijímania stanovísk a odporúčaní v rámci Stáleho výboru

Stanovisko č. 1 (1993) k časovému rámcu vysielania kinematografických diel vyrobených v koprodukcii s vysielateľom (čl. 10 (4))

Stanovisko č. 2 (1994) k pojmu "retransmisia" (čl. 2 (b))

Stanovisko č. 3 (1995) k pojmu "vysielateľ" (čl. 2 c))

Stanovisko č. 4 (1995) k niektorým ustanoveniam o reklame a sponzorstve (čl. 12 (1) (3), čl. 13 (1) (4), čl. 14 (2) (4), čl. 17 (1))

Stanovisko č. 5 (1995) k slobode príjmu a retransmisie (čl.4)

Stanovisko č. 6 (1995) k právnemu rámcu pre "inforeklamy"

Stanovisko č. 7 (1996) k aplikácii Dohovoru pri reklame vysielanej prostredníctvom teletextových služieb

Stanovisko č. 8 (1997) k reklame určenej pre deti a reklame alkoholických nápojov

Stanovisko č. 9 (2002) k reklame na rozdelenej obrazovke

Odporúčanie (96) 1 týkajúce sa použitia virtuálnych obrazov v spravodajstve a v aktuálnej publicistike

Odporúčanie (97) 1 týkajúce sa použitia virtuálnej reklamy obzvlášť počas športových prenosov

Stanovisko (2002) 1 k ľudskej dôstojnosti a základným právam iných

---

Procedurálny postup prijímania stanovísk a odporúčaní v rámci Stáleho výboru

Stály výbor

Stály výbor pre cezhraničnú televíziu (T-TT), ktorý vznikol v zmysle článku 20 (1) Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii [1], začal svoju prácu v júni 1993 po vstúpení Dohovoru do platnosti 1.5.1993. Sústreďuje delegátov navrhnutných zmluvnými stranami [2] Dohovoru, ako aj delegátov - pozorovateľov navrhnutých zmluvnými štátmi Európskeho kultúrneho dohovoru [3] , ktoré sa zatiaľ nestali stranami Dohovoru. Európske spoločenstvá na zasadnutiach Stáleho výboru reprezentuje delegát - pozorovateľ.
Funkcie Stáleho výboru stanovuje článok 21 Dohovoru:
"Stály výbor je zodpovedný za dohľad nad uplatňovaním tohto Dohovoru. Môže:
a) poskytovať zmluvným stranám odporúčania, ktoré sa týkajú uplatňovania Dohovoru;
b) navrhovať akékoľvek potrebné úpravy Dohovoru, ako aj posudzovať tie, ktoré boli odporúčané v súlade s ustanoveniami článku 23;
c) na požiadanie jednej alebo viacerých zmluvných strán preskúmať otázky, ktoré sa týkajú výkladu Dohovoru;
d) podniknúť všetky kroky pre zmierlivé urovnanie akéhokoľvek sporu, ktorý mu bude predložený v súlade s ustanoveniami článku 25;
e) predkladať odporúčania Výboru ministrov, aby boli na pristúpenie k tomuto Dohovoru prizvané štáty, na ktoré sa nevzťahuje článok 29, odsek 1."
---
1) European Treaties Series č. 132. Dohovor bol otvorený na podpis 5. mája 1989
2) Od 1. marca 1997: Cyprus, Fínsko, Grécko, Maďarsko, Malta, Nórsko, Poľsko, San Marino, Slovensko, Švajčiarsko, Taliansko, Turecko, Vatikán, Veľká Británia
3) Od 1. marca 1997: Albánsko, Andora, , Bielorusko, Belgicko, Bosna-Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Island, Írsko, Litva, Lichtenšteinsko, Lotyšsko, Luxembursko, Moldavsko, Monaco, Portugalsko Rakúsko, Rumunsko, Rusko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, "bývalá republika Juhoslávie Macedónsko", Ukrajina

Procedurálny postup prijímania stanovísk

Postup strán, ktoré chcú získať stanovisko na základe článku 21 c) Dohovoru, je určený v Rules of procedure (Zásadách postupu) Stáleho výboru.
Čl. 23 týchto zásad ("Požiadavky na interpretáciu Dohovoru") stanovuje:
"1. Každá otázka týkajúca sa interpretácie Dohovoru predkladaná Stálemu výboru podľa článku 21, ods. c) Dohovoru musí mať písomnú formu; tým nie je dotknutá Kapitola VI. týchto zásad.
2. Odpoveď doručí Sekretariát delegátom, delegátom - pozorovateľom a pozorovateľom.
3. Po prijatí požiadavky generálny sekretár určí dátum, zvolá stretnutie výboru v súlade s ustanoveniami článkov 9 a 10 týchto zásad a zaradí otázku do programu rokovania.
4. Ak výbor nevyjadrí jednomyseľné stanovisko, v správe z rokovania sa spomenú aj menšinové stanoviská, ak o to autori požiadajú.
5. Text stanoviska výboru sa zasiela zmluvným stranám a Výboru ministrov Rady Európy.
6. Stanoviská výboru sú verejné."

Procedurálny postup prijímania Odporúčaní

Stály výbor môže na základe článku 21 a) Dohovoru vydávať pre zmluvné strany tiež stanoviská týkajúce sa uplatňovania Dohovoru. Zásady postupu stanovujú príslušný postup v článku 24 ("Odporúčania vzťahujúce sa na uplatňovanie Dohovoru"):
"1. V súlade s Článkom 21 a) Dohovoru môže výbor vydávať odporúčania zmluvným stranám s cieľom uľahčiť a zlepšiť aplikáciu Dohovoru.
2. Odporúčania treba zaslať zmluvným stranám a Výboru ministrov Rady Európy.
3. Odporúčania výboru sú verejné."

úvod

Stanovisko č. 1 (1993)
k časovému rámcu vysielania kinematografických diel vyrobených v koprodukcii s vysielateľom (článok 10 (4))

(prijaté Stálym výborom pre cezhraničnú televíziu na jeho 2. zasadnutí (16.-17.decembra 1993))

V súlade s čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov požiadal svojím listom zo dňa 26. októbra 1993 Stály výbor o stanovisko k interpretácii ustanovení čl. 10, ods. 4 týkajúcich sa časového rámca (lehoty) vysielania koprodukcie.
Delegátovi išlo konkrétne o bližšie usmernenie, či ročná lehota stanovená pre televízne šírenie kinematografického diela, ktoré bolo vyrobené v koprodukcii s vysielateľom, týmto vysielateľom-koproducentom je absolútna, alebo či sa naopak dá chápať ako flexibilná v rámci zmluvných podmienok medzi vlastníkmi práv a vysielateľom-koproducentom. Vychádzajúc z článku 21 c) Európskeho Dohovoru o cezhraničnej televízii a na základe prípravných materiálov k Dohovoru Stály výbor dospel k záveru, že:
"Článok 10 (4) Dohovoru, ktorý sa vzťahuje na kinematografické diela vyrobené v koprodukcii s vysielateľom, implicitne pripúšťa slobodu zmluvného konania medzi vlastníkmi práv a vysielateľom-koproducentom, čím im umožňuje uzatvárať dohody odchyľujúce sa od princípu ročnej lehoty."

úvod

Stanovisko č. 2 (1994)
k pojmu "retransmisia" (článok 2 b)

(prijaté Stálym výborom pre cezhraničnú televíziu na jeho 3. zasadnutí (15. februára 1994))

V súlade s čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov požiadal svojím listom zo dňa 3. novembra 1993 Stály výbor o stanovisko k interpretácii čl. 2, písm. b) týkajúceho sa pojmu "retransmisia".

Delegát uviedol nasledovné podstatné skutočnosti:
"Vysielateľ RTL zamýšľa vytvoriť v rámci kanála RTL švajčiarske "programové okno". S týmto cieľom RTL Švajčiarsko (so švajčiarskou majoritnou účasťou) predložila žiadosť o licenciu na regionálny jazykový televízny program. Orgánom kompetentným rozhodnúť vo veci je Švajčiarska federálna rada.
RTL Plus Germany má kapitálový podiel v RTL Švajčiarsko vo výške 30%. Tieto dve spoločnosti spolupracujú na zmluvnom základe.
Programová služba pre Švajčiarsko sa bude vyrábať vo Švajčiarsku. Program bude obsahovať dva 30-minútové bloky (6,45 - 7,15 hod. a 19,45 - 20,15 hod.). Prvý blok je zameraný na informácie a kultúru, druhý na zábavu (situačné komédie).
Švajčiarske okno sa bude vysielať z Zurichu. Vzostupný signál bude vysielaný z pozemskej stanice na švajčiarskom území smerom k družici Eutelsat. Retranslačná stanica v Hamburgu prenesie signál k družici Kopernikus II. Na jednom z retranslátorov tejto družice už RTL medzi 19,15 - 23,15 hod. vysiela paralelný program pozostávajúci z troch reklamných blokov, ktorý je určený špeciálne pre švajčiarskych divákov.
Švajčiarske káblové siete, ktoré sú vybavené zariadením na diaľkový príjem signálu RTL, prijímajú paralelný program RTL z družice Kopernikus. V budúcnosti sa budú medzi 18,45 až 23,15 hod. prepájať z družice Astra na Kopernikus II. Diaľkové ovládanie sa bude riadiť zo štúdií RTL Švajčiarsko v Zurichu. Tie švajčiarske káblové rozvody, ktoré nie sú vybavené príslušným zariadením, budú naďalej prijímať program nemeckej RTL Plus z družice Astra.
Švajčiarske programové okno je financované z reklamy a z príspevkov poskytovaných ako odplata za služby vykonávané v prospech RTL Plus Germany."
Vychádzajúc z článku 21 c) Dohovoru a na základe uvedených faktov Stály výbor dospel k záveru, že ***"pôvodná programová služba vysielaná k družici z Nemecka bude retransmisiou v zmysle článku 2, písm. b) Dohovoru."***.
Pokiaľ ide o hodinové lokálne programové okno, Stály výbor dospel k záveru, že ***"redakčnú a technickú kontrolu bude vykonávať vysielateľ vysielajúci signál k družici zo Švajčiarska. Tento vysielateľ bude jasne odlišný od nemeckého vysielateľa. Z týchto dôvodov sa na tohto vysielateľa bude vzťahovať právny poriadok švajčiarskych orgánov a bude podliehať švajčiarskej legislatíve."***
V súvislosti s prijatím týchto záverov Stály výbor zdôrazňuje, že ***"jeho stanovisko sa zakladá výlučne na špecifických skutočnostiach tohto konkrétneho prípadu. Iné situácie s podobnými, no nie identickými okolnosťami, si budú opäť vyžadovať podrobné samostatné posúdenie."***

úvod

Stanovisko č. 3 (1995)
k pojmu "vysielateľ" (článok 2 c))

(prijaté Stálym výborom pre cezhraničnú televíziu na jeho 6. zasadnutí (24.-25. apríl 1995))

V súlade s čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov požiadal svojím listom zo dňa 27.

apríla 1994 Stály výbor o stanovisko k interpretácii čl. 2, písm. c) Dohovoru a bodu 55 Výkladovej správy, ktoré sa týkajú pojmu "vysielateľ".
Podľa čl. 2 písm. c) Dohovoru "´vysielateľ´ prestavuje fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá zostavuje televízne programové služby určené pre príjem širokou verejnosťou a úplné a nezmenené ich vysiela, resp. ich dáva vysielať tretím osobám."
Podľa delegáta by sa definícia mala vykladať tak, aby nedošlo k zneužitiu Dohovoru vysielateľmi, ktorí nemajú riadnu licenciu alebo iné povolenie kompetentného orgánu zmluvnej strany Dohovoru alebo inej strany. Domnieva sa, že táto interpretácia vyplýva z ustanovení čl. 6 (1) Dohovoru.
Vychádzajúc z článku 21 písm. c) Dohovoru a v súlade s diskusiou vedenou na 4., 5. a 6. zasadnutí (23.-24.6.1994, 22.-23.11.1994 a 24.-25.4.1995) Stály výbor dospel k názoru, že
"záruky, ktoré poskytuje čl. 4 Dohovoru, sa vzťahujú len na vysielateľov s právnym štatútom vysielateľov podľa národnej legislatívy vysielajúcej strany. Tento záver vyplýva z ustanovení čl. 5 a čl. 6 (1) Dohovoru, ako aj z celkových zámerov tohto dokumentu. V prípade pochybností o právnom štatúte vysielateľa sa kompetentné orgány prijímajúcej strany môžu v zmysle čl. 19 Dohovoru obrátiť na príslušné orgány vysielajúcej strany. Vyhlásenie orgánov vysielajúcej strany, že vysielateľ má tento právny štatút na území vysielajúcej strany, je dôkazom o štatúte vysielateľa. Ak orgány vysielajúcej strany odmietnu poskytnúť vyhlásenie alebo ho neposkytnú v primeranej lehote alebo vyhlásia, že vysielateľ nemá tento právny štatút podľa ich národnej legislatívy, kompetentné orgány prijímajúcej strany nie sú povinné umožniť retransmisiu programových služieb vysielateľa. Tieto orgány môžu začať konania podľa čl. 25 a čl. 26 Dohovoru, pričom ostatné platné medzinárodné pravidlá zostávajú nedotknuté."

úvod

Stanovisko č. 4 (1995)
k niektorým ustanoveniam o reklame a sponzorstve (čl. 12 (1) (3); 13 (1) (4); 14 (2) (4); 17 (1))

(prijaté Stálym výborom pre cezhraničnú televíziu na jeho 6. zasadnutí (24.-25. apríl 1995))

V súlade s čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov požiadal svojím listom zo dňa 16. januára 1995 Stály výbor o stanovisko k interpretácii čl. 12 (1) (3); 13 (1) (4); 14 (2) (4); 17 (1)).
Článok 12 (1) (3)
Delegát požiadal o upresnenie, či je telenákup v čl. 12, odst. 1 a 3 uvedený iba ako príklad alebo naopak ako výlučná forma reklamy v rámci "priamych ponúk verejnosti". Delegát žiada usmernenie, či iné formy reklamy, ako sú napr. "dauerwerbesendungen" (dlhšie reklamné vysielania), "telepromotions" (televízne reklamné kampane) a dlhšie reklamné filmy tiež spadajú pod čl. 12, odst. 1 a 3 podobne ako "priame ponuky verejnosti".

Vychádzajúc z čl. 21 c) Dohovoru Stály výbor prijal stanovisko, že
"text Dohovoru odzrkadľuje záujem jeho autorov zabezpečiť, aby ustanovenia o reklame v rámci rozvoja reklamného priemyslu rýchlo nezastarali. Vedomí si prudkého rozvoja rôznych foriem komerčnej reklamy, vyžadujúcej stále viac času v porovnaní s bežnými reklamnými spotmi, autori zámerne formulovali čl. 12, ods. 1 a 3 spôsobom, ktorý nie je taxatívny. Aj keď sa v období rokov 1986 - 1989, keď vznikal text Dohovoru, telenákup mohol zdať jedinou formou "dlhej" televíznej reklamy, dnes existujú aj iné postupy. Telenákup je teda použitý iba ako príklad. Táto interpretácia vyplýva zo znenia čl. 12, ods. 1 a 3 a príslušných častí Výkladovej správy (ods. 168, 173, 175). Ods. 1 a 3 stanovujú výnimku zo všeobecného pravidla 15% vysielacieho času, uvedeného v prvej vete čl. 12, odst. 1, a preto formy reklamy uvedené v žiadosti delegáta musia byť v súlade s ustanoveniami čl. 12 relevantnými pre tieto formy reklamy. Stály výbor osobitne zdôrazňuje, že rozvoj týchto foriem reklamy nemôže byť za žiadnych okolností dôvodom na zvýšenie denného objemu reklamných spotov nad hranicu 15%, ktorá je stanovená v čl. 12, ods. 1, prvá veta."

Článok 13 (1)
Delegát požiadal o výklad slov "v zásade" v poslednej vete čl. 13, odst. 1: "Reklama má byť v zásade vysielaná v blokoch". Delegát požiadal o názorné vysvetlenie, aký je správny prístup za nasledujúcich okolností: ak denný podiel samostatných reklamných spotov vo vysielaní dosahuje 5% celkového denného objemu vysielania reklamných spotov, je to v súlade s kritériom "v zásade"? Alebo treba kritérium "v zásade" aplikovať s ohľadom na typ programov, v rámci ktorých sa individuálne spoty vysielajú?
Vychádzajúc z čl. 21 c) Dohovoru Stály výbor prišiel k záveru, že
"Dohovor nestanovuje vyčerpávajúci zoznam rôznych okolností. Ods. 177 Výkladovej správy poskytuje niekoľko príkladov podmienok, za ktorých sú individuálne spoty prípustné. Je tu napr. zmienka o prípade samostatného dlhšieho spotu, alebo ak je disponibilný čas na reklamu príliš krátky, ako to býva počas zápasov v boxe alebo wrestlingu alebo ak vysielateľ nemá toľko objednávok na vysielanie reklamy, aby ich mohol usporiadať do blokov. Kompetentné orgány jednotlivých štátov majú teda rámec možností na posúdenie, či v tom-ktorom konkrétnom prípade možno urobiť výnimku z pravidla reklamy v blokoch. Základný zmysel Dohovoru je však jasný: určujúcim pravidlom je vysielanie reklamy v blokoch a možnosti výnimiek sú obmedzené".

Článok 13 (4)
Delegát požiadal o vysvetlenie pojmu "aktuálna publicistika" v čl. 13, ods. 4, vo vete "v reklame nesmú vizuálne ani hlasovo vystupovať osoby, ktoré pravidelne uvádzajú spravodajstvo a aktuálnu publicistiku". Delegát požiadal o usmernenie, či sa ustanovenie týka len programov zameraných na aktuálnu publicistiku alebo sa vzťahuje na zábavné či diskusné programy ("talk shaw"), ak sa týkajú správ alebo informácií. Delegát tiež žiada spresniť, či zákaz uvedený v čl. 4 je absolútny, alebo či je naopak aplikovateľný len na situácie, v ktorých by divák vzhľadom na typ zvýrazneného produktu alebo na kontext mohol byť uvedený do omylu so zreteľom na reklamnú povahu správy. Vychádzajúc z čl. 21 c) Dohovoru Stály výbor prišiel k záveru, že
"ods. 186 Výkladovej správy obsahuje definíciu pojmu aktuálna publicistika: termín ´aktuálna publicistika´ sa vzťahuje na programy venované výlučne aktuálnym

udalostiam , ako sú napr. komentáre na aktuálnu tému, analýzy vývoja a politické stanoviská k aktuálnym udalostiam. Môžu sa však vyskytnúť prípady, v ktorých je ťažké určiť, či ide o aktuálnu publicistiku v zmysle uvedenej definície. V týchto prípadoch treba mať na pamäti, že zjavným cieľom tohto ustanovenia je vyhnúť sa zámene pojmov ´informácia´ a ´reklama´. V ods. 183 Výkladovej správy sa uvádza, že toto ustanovenie ´má za cieľ zabezpečiť, aby popularita osôb pravidelne uvádzajúcich spravodajstvo a aktuálnu publicistiku nebola využívaná takým spôsobom, že diváci už nebudú schopní rozlišovať medzi spravodajstvom a reklamou.´ Z týchto kritérií musia vychádzať kompetentné orgány jednotlivých štátov pri riešení sporných prípadov."

Článok 14 (2)
Delegát požiadal o vysvetlenie pojmu "samostatná časť" v čl. 14, ods. 2, vo vete "...v športových programoch sa reklama môže vkladať len medzi samostatné časti alebo v prestávkach". Delegát zdôraznil, že určité športové programy sa venujú športom, ktoré nezahŕňajú zmeny hracieho poľa, polčasy, kolá alebo iné podobné prerušenia/prestávky. Napr. počas prenosu pretekov v lyžovaní je samostatnou časťou výkon každého zjazdára alebo sa pod týmto pojmom rozumie celý pretek v danej kategórii? Alebo počas atletických pretekov treba za samostatnú časť považovať napr. každý pokus v hode oštepom? Predstavuje beh na 100 m samostatnú časť v rámci atletických pretekov? V kolektívnych športoch, ako je napr. futbalový zápas, sú samostatnými časťami súvislé úseky hry až po prerušenie hry rozhodcom, ofsajd a pod., alebo sa nimi rozumie len polčas? Počas vysielania cyklistických pretekov vysielateľ môže prerušiť celkový záber na vývoj, aby detailnejšie priblížil skupinky pretekárov; dá sa povedať, že každá skupinka prestavuje "samostatnú časť"? Vychádzajúc z čl. 21 c) Dohovoru Stály výbor dospel k záveru, že
"pojem ´samostatná časť´ počas športových pretekov musí vo všeobecnosti korešpondovať s prirodzenými prestávkami typickými pre daný šport. To v zásade znamená, že pokusy vysielateľa vytvárať umelé prestávky sú v rozpore s duchom Dohovoru. Môžu sa však vyskytnúť prípady, keď umelé prestávky vytvorené vysielateľom vzhľadom na podstatu daného športu môžu byť oprávnené (napr. cyklistické preteky).
Kompetentné orgány jednotlivých štátov majú možnosti individuálne posúdiť jednotlivé prípady s tým, že určujúcim pravidlom formulovaným v čl. 14 ods. 1 je zabrániť, aby sa narušila celistvosť programov."

Článok 14 (4)
Delegát požiadal o interpretáciu ustanovenia "medzi reklamnými vstupmi musí byť dvadsaťminútový odstup". Je toto ustanovenie záväzné alebo nezáväzné?
Vychádzajúc z čl. 21 c) Stály výbor dospel k záveru, že
"ustanovenie je záväzné, pripúšťa však veľmi obmedzený počet výnimiek. To je potvrdené v ods. 194 Výkladovej správy. V tejto oblasti majú teda kompetentné orgány jednotlivých štátov obmedzený rozsah možností prehodnotenia."

Článok 17 (1)
Delegát požiadal o spresnenie spôsobov plnenia povinnosti stanovenej v čl. 17, ods. 1 (zmienka o sponzorovi): ukladá toto ustanovenie jednoducho povinnosť "označiť"

sponzora alebo ho treba označiť podľa určitých pravidiel? Má sa zmienka o sponzorovi obmedziť na začiatok alebo na koniec programu s vylúčením akéhokoľvek iného odkazu na obrazovke (napr. v upútavkách alebo počas programu)? Alebo musí byť zmienka minimálne na začiatku alebo na konci programu, pričom iné zmienky mimo alebo počas programu nie sú vylúčené? Je možné okrem mena a značky sponzora spomenúť aj jeho aktivity a produkty?
Vychádzajúc z článku 21 c) Dohovoru Stály výbor dospel k záveru, že
"v zmysle čl. 17, ods. 1 je zmienka o sponzorovi povinná. Dohovor vyžaduje, aby verejnosť bola informovaná o tom, že program je sponzorovaný (táto informácia môže byť užitočná pre divákov, pretože ich upozorní na možné riziko vplyvu sponzora na obsah programu). Jediný spôsob zmienky o sponzorovi, ktorý je explicitne formulovaný v Dohovore, je jeho uvedenie v úvodných alebo záverečných titulkoch. Toto je v podstate vyžadované minimum. Stály výbor má za to, že do určitej miery je vecou vysielateľa a kompetentného orgánu príslušného štátu, aby v jednotlivých prípadoch určili, či je vhodné povoliť dodatočné zmienky o mene sponzora, ako sú napr. zmienky počas vysielania programu alebo po reklamnej prestávke (pripomenutie) alebo dokonca mimo programu v upútavkach. V každom prípade treba však mať na zreteli cieľ zabezpečiť, aby akákoľvek zmienka o sponzorovi slúžila na informovanie verejnosti, že určitý program je sponzorovaný. Osobitnú pozornosť treba venovať predchádzaniu praktikám skrytej reklamy, ktoré by mohli deformovať podstatu sponzorstva".

úvod

Stanovisko č. 5 (1995)
k slobode príjmu a retransmisie (čl. 4)

(prijaté Stálym výborom pre cezhraničnú televíziu na jeho 6. zasadnutí (24.-25. apríl 1995))

V zmysle čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov svojím listom zo dňa 20. februára 1995 požiadal Stály výbor o stanovisko k interpretácii čl. 4 Dohovoru, podľa ktorého "zmluvné strany zabezpečia slobodu vyjadrovania a informácií v súlade s čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zabezpečia slobodu príjmu a nebudú obmedzovať retransmisiu programových služieb, ktoré sú v súlade s podmienkami tohto Dohovoru, na svoje územie".
Delegát žiadal konkrétne spresniť, či
i) zmluvná strana Dohovoru môže zaviesť zákonné požiadavky týkajúce sa kvót pre európske diela, domácu produkciu a programové celky vyrobené nezávislými producentmi pre programovú službu určenú divákom tejto strany, ale vysielanú (najmä cez satelit) z územia inej zmluvnej strany;
ii) v prípade, že Dohovor pripúšťa takéto požiadavky, môže zmluvná strana obmedziť retransmisiu programových služieb, ktoré nezodpovedajú týmto požiadavkám, v káblovej sieti (nezávisle od priameho príjmu prostredníctvom satelitných parabol).
Vychádzajúc z čl. 21 c) Dohovoru Stály výbor dospel k záveru, že
"sloboda retransmisie cezhraničných programových služieb na územie zmluvnej strany

je základným pravidlom Dohovoru. Treba zdôrazniť, že v rámci čl. 5 Dohovoru je na vysielajúcej strane (ako ju definuje tento článok), aby zabezpečila súlad programových služieb prenášaných subjektmi alebo technickými prostriedkami, podliehajúcimi jej právnemu poriadku, s podmienkami Dohovoru.
V zmysle všeobecného princípu interpretácie treba výnimky z ustanovení o základných ľudských právach (čl. 4 in casu) konštruovať veľmi pozorne a dôkladne. Preto aj čl. 24 ("údajné porušenia Dohovoru") okrem procesného konania na prekonanie problémov medzi zmluvnými stranami vyčerpávajúco a reštriktívne vymenúva okolnosti, za ktorých je možné dočasne prerušiť retransmisiu cezhraničnej programovej služby.
V súlade s čl. 24 (4) "dočasné zastavenie retransmisie nie je prípustné v prípade údajného porušenia čl. 7, ods. 3, 8, 9 a 10.".

Zmluvná strana teda nemôže dočasne prerušiť retransmisiu programových služieb, ktoré nie sú v úlade s požiadavkami čl. 10, ods. 1 (kultúrne ciele), z územia inej zmluvnej strany."

úvod

Stanovisko č. 6 (1995)
k právnemu rámcu pre "inforeklamy"

(prijaté Stálym výborom na jeho 7. zasadnutí (21. - 22. novembra 1995))

V zmysle čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov svojím listom zo dňa 26. októbra 1995 požiadal Stály výbor o stanovisko k právnemu rámcu pre "inforeklamy" v kontexte aktuálneho znenia Dohovoru.
Delegát konkrétne žiadal usmernenie v nasledovných otázkach:
· Je inforeklama kompatibilná s Dohovorom?
· Treba inforeklamu považovať čisto a jednoducho za reklamu; aké normy sú v tom prípade záväzné?
· Vyžaduje sa počas vysielania stále označenie logom "inforeklama" alebo "reklamná správa" v záujme orientácie divákov?
V zmysle čl. 21 c) Dohovoru dospel Stály výbor k záveru, že
"´inforeklama´ alebo komerčný informačný film je forma reklamy, ktorá je kompatibilná s Európskym dohovorom o cezhraničnej televízii. Na ´inforeklamu´ sa vzťahuje definícia reklamy uvedená v čl. 2 f) Dohovoru, a to: "´Reklama´ je každé verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo podobnú protihodnotu alebo na propagáciu vlastných aktivít vysielateľa, pričom zámerom oznámenia je podporiť predaj, nákup alebo prenájom výrobkov či služieb, prezentovať zámer alebo myšlienku alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný zadávateľom reklamy alebo vysielateľom". Cieľom ´inforeklamy´ je jasne "podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb", aj keď jej forma má výrazne informačný charakter.
Inforeklamné programy teda podliehajú pravidlám o reklame uvedeným v Dohovore a musia rešpektovať nasledovné ustanovenia:
- Čl. 12 (časový rozsah), ods. 1 a 3. Výbor sa domnieva, že tento článok sa vzťahuje na

inforeklamu práve tak ako na telenákup.
- Čl. 13 (forma a spôsob uvádzania), ods. 1. Výbor je toho názoru, že čl. 13, ods. 1 vyžaduje, aby inforeklama bola jasne rozoznateľná ako taká. Výbor považuje za najlepšiu formu identifikácie vloženie stáleho loga s označením ´inforeklama´.
- Čl. 13, ods. 4. Stály výbor je toho názoru, že čl. 13, ods. 4 vyžaduje, aby ´inforeklama´ nevyužívala vizuálne ani hlasovo osoby, ktoré pravidelne uvádzajú správy alebo informačné programy."

úvod

Stanovisko č. 7 (1996)
k aplikácii Dohovoru na reklamu vysielanú prostredníctvom teletextových služieb

(prijaté Stálym výborom na jeho 9. zasadnutí (13. - 14. júna 1996))

V zmysle čl. 23 Zásad postupu jeden z delegátov svojím listom z 26. októbra 1995 požiadal Stály výbor o stanovisko, či informácie vysielané na televíznej obrazovke v rámci teletextu a hradené treťou stranou treba považovať za reklamu; ak áno, či na ne treba aplikovať pravidlá Dohovoru týkajúce sa reklamy.
V zmysle čl. 21 c) Dohovoru a na základe diskusií vedených na 7., 8. a 9. zasadnutí (21.-22.novembra 1995, 22.-23.februára 1996, 13.-14. júna 1996) Stály výbor dospel k záveru, že
"teletextové služby sú vysielaním a ako také patria do pôsobnosti Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii. Vysielateľ má redakčnú zodpovednosť za ich obsah s osobitným zreteľom na čl. 7 Dohovoru. Vzhľadom na špecifickú povahu teletextových služieb sa však ustanovenia Dohovoru o reklame a sponzorstve (kap. III. a IV. Dohovoru) na ne ako také neuplatňujú.
V rámci prípadnej úpravy Dohovoru Stály výbor navrhuje zvážiť vhodnosť prípravy špecifického ustanovenia o reklame a sponzorstve v teletexte."

úvod

Stanovisko č. 8 (1997)
k reklame určenej pre deti a reklame alkoholických nápojov

(prijaté Stálym výborom na jeho 14. zasadnutí (11. - 12. septembra 1997))

V zmysle čl. 23 Zásad postupu delegát - pozorovateľ požiadal Stály výbor o usmernenie, ako Dohovor ovplyvňuje národné regulačné ustanovenia zakazujúce reklamu určenú pre deti mladšie ako 12 rokov a reklamu alkoholických nápojov. Keďže si všimol, že niektorí inzerenti s cieľom obísť tento zákaz reklamu poslali zo zahraničia, delegát - pozorovateľ chcel vedieť, či sa Dohovor vzťahuje priamo na inzerentov alebo len na vysielateľov; v druhom prípade by národné orgány mohli uplatniť svoje vlastné, prísnejšie pravidlá voči inzerentom.

Podľa čl. 21 c) Dohovoru Stály výbor prijal nasledovné stanovisko:
"Stály výbor pripomína, že vysielatelia musia zabezpečiť, aby všetky zložky programovej služby, ktorú vysielajú, včítane reklamy, spĺňali ustanovenia Dohovoru, hlavne čl. 11, pokiaľ ide o reklamu určenú pre deti, a čl. 15, pokiaľ ide o reklamu alkoholických nápojov.
Tieto ustanovenia nevylučujú, aby inzerenti používajúci televíziu ako komunikačné médium nepodliehali na národnej úrovni odlišným pravidlám, obzvlášť prísnejším pravidlám. Napríklad národná legislatíva môže úplne zakázať reklamu určenú pre deti mladšie ako 12 rokov alebo reklamu alkoholických nápojov.
Môže nastať prípad, že inzerent si s cieľom obísť legislatívu zvolí vysielanie takýchto reklám v zahraničnej programovej službe spoliehajúc sa na to, že Dohovor zabezpečuje, aby národné orgány postupovali v súlade s princípom slobodného príjmu jeho reklamy, ktorá takto bude klasifikovaná ako "cezhraničná".
Stály výbor zdôrazňuje, že v tomto prípade sa uplatňujú ustanovenia čl. 16 Dohovoru s odkazom na ustanovenia čl. 27, ods. 1 a čl. 32, ods. 1 a) Dohovoru."

úvod

Stanovisko č. 9 (2002)
k reklame na rozdelenej obrazovke

(prijaté na 30. zasadnutí Stáleho výboru pre cezhraničnú televíziu konanom 29.-30. apríla 2002))

V zmysle čl. 22 Zásad postupu jeden z delegátov svojím listom zo dňa 7. augusta 2000 požiadal Stály výbor o stanovisko k reklame na rozdelenej obrazovke, ktorá sa začala objavovať v Európe, hlavne k otázke, či tento druh reklamy patrí pod Dohovor a ak áno, aké podmienky musia byť splnené, aby bola táto forma reklamy prípustná.
Problémy vyplývajúce z využívania techník reklamy na rozdelenej obrazovke posudzoval Stály výbor na svojom 25., 26., 27., 28., 29. a 30. zasadnutí. Výbor uznal, že Dohovor sa pôvodne zameriaval na tradičnú reklamu - spoty, ale niektoré novovytvárané formy televíznej reklamy, včítane reklamy na rozdelenej obrazovke, by mohli patriť do kategórie "iné formy reklamy" uvedenej v Dohovore, ako aj do všeobecnej definície "reklamy" podľa čl. 2 f) Dohovoru.
V rámci aplikácie článku 21 c) Dohovoru a na základe diskusií na svojom 25. - 30. zasadnutí Stály výbor prijal stanovisko, že
"reklama na rozdelenej obrazovke patrí pod Európsky dohovor o cezhraničnej televízii, ale v rámci neho ju možno akceptovať len pri splnení nasledovných kritérií:
(i) jasne rozoznateľné a zreteľné oddelenie od iných súčastí programovej služby a
(ii) úplné dodržiavanie všetkých ostatných požiadaviek uvedených v Dohovore, hlavne článkov 7 (zodpovednosť prevádzkovateľa vysielania), 11 (všeobecné normy), 12 (časový rozsah), 13 (forma a spôsob uvádzania), 14 (zaraďovanie reklamy a telenákupu) a 15 (reklama a telenákup niektorých výrobkov)".

úvod

Odporúčanie (96)1
týkajúce sa použitia virtuálnych obrazov v spravodajstve a v aktuálnej publicistike

(prijaté Stálym výborom na jeho 11. zasadnutí (5.-6. december 1996))

Dnes je technicky možné vyrábať "virtuálne" obrazy (ktorých kvalita a kontext, v ktorom sú použité, sú na takej úrovni, že nepripravený divák by mohol uveriť, že sú reálne). Stály výbor sa venoval problematike vyplývajúcej z použitia takých obrazov v spravodajstve a aktuálnej publicistike.
V zmysle č. 21 a) Dohovoru a 24) jeho Zásad postupu Stály výbor prijal nasledovné Odporúčanie:
"Stály výbor zastáva názor, že použitie virtuálnych obrazov v spravodajstve a aktuálnej publicistike patrí do redakčnej zodpovednosti vysielateľa. V určitých prípadoch môžu byť virtuálne obrazy efektívnym prostriedkom prezentácie a vysvetľovania faktov alebo podujatí verejnosti. Stály výbor sa domnieva, že v rámci čl. 7 (3) Dohovoru (zodpovednosť prevádzkovateľa vysielania) použitie virtuálnych obrazov v spravodajstve a aktuálnej publicistike musí dodržiavať predovšetkým nasledovné zásady:
- po prvé, použitie virtuálnych obrazov musí vychádzať z nevyhnutnosti alebo musí nápomáhať ilustrácii informácie alebo hypotetickej verzie udalosti, o ktorej sa diskutuje;
- po druhé, vysielateľ nesmie použiť virtuálne obrazy na manipuláciu alebo skreslenie obsahu informácie;
- po tretie, divák musí byť jasne a náležitými prostriedkami informovaný, že sa používajú virtuálne obrazy."

úvod

Odporúčanie (97) 1
týkajúce sa použitia virtuálnej reklamy obzvlášť počas vysielania športových podujatí

(prijaté Stálym výborom na jeho 12. zasadnutí (20.-21. marec 1997))

Virtuálne techniky sa občas používajú na vkladanie reklamných správ, obzvlášť počas prenosov športových podujatí, a to buď nahradením reklamných správ virtuálnymi na ohradách okolo športoviska alebo vkladaním nových, niekedy trojrozmerných obrazov do iných častí obrazu.
V cezhraničom kontexte v určitých prípadoch technológia virtuálneho obrazu umožňuje maskovať reklamné správy zakázané zákonom prijímajúcej strany bez ovplyvnenia prenosu športového podujatia. Niekedy zase tieto techniky pomáhajú zvýšiť výskyt reklamy na obrazovke za podmienok, ktoré poškodzujú vnímanie a chápanie podujatia.

V zmysle čl. 21 a) Dohovoru a čl. 24 jeho Zásad postupu Stály výbor prijal nasledovné Odporúčanie:
"Stály výbor zastáva názor, že vysielateľ, ktorý je výhradne zodpovedný za obsah vyrobeného a/alebo vysielaného signálu, si musí ponechať konečnú kontrolu tohto obsahu. Vzhľadom na zodpovednosť voči divákom vysielateľ musí zabezpečiť, aby virtuálne reklamné správy boli v súlade so zásadami Dohovoru, konkrétne, že virtuálna reklama svojím uvedením a obsahom spĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 7, 11 a 13 Dohovoru.
V tejto súvislosti si Stály výbor všíma vhodnosť samoregulácie a víta Kódex realizácie virtuálnej reklamy prijatý v r. 1996 Európskou úniou vysielateľov a Asociáciou komerčnej televízie v Európe.
Ďalej na tejto úrovni treba zdôrazniť, že
- divák musí byť jasne a náležitými prostriedkami na začiatku a na konci príslušného programu informovaný, že počas prenosu športových podujatí sa používajú virtuálne reklamné správy;
- v žiadnom prípade nesmú virtuálne reklamné správy meniť vnímanie alebo chápanie podujatia alebo byť na škodu jeho viditeľnosti."

úvod

Stanovisko (2002) 1
k ľudskej dôstojnosti a základným právam iných

(prijaté Stálym výborom pre cezhraničnú televíziu na jeho 31. zasadnutí (12.-13.septembra 2002))

Stály výbor pre cezhraničnú televíziu na svojom zasadnutí v Štrasburgu v dňoch 12.-13. septembra vydal nasledovné stanovisko, apelujúc na zvýšenú pozornosť vysielateľov a regulačných orgánov, pokiaľ ide o také televízne programy, ktoré môžu byť v rozpore s ľudskou dôstojnosťou a základnými právami iných.

"V ostatnom čase prax v niektorých európskych krajinách ukázala, že vyvíjajúc konkurencie schopné programové stratégie, zamerané na udržanie podielov na trhu, rast ekonomického potenciálu a príjmy svojich televíznych staníc, siahli niektorí vysielatelia k programovým formátom a nápadom, ktoré môžu zasahovať do ľudskej integrity a dôstojnosti a vystavujú účastníkov týchto programov úplnej strate ich súkromného života, ako aj neodôvodneným fyzickým alebo psychickým útrapám.

V tejto súvislosti Stály výbor považuje za potrebné pripomenúť základné princípy týkajúce sa ochrany ľudských práv, tak ako ich obsahuje Európsky dohovor o ľudských právach, rovnako ako článok 7 Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii (ďalej len "EDCT") ustanovujúci primárnu zodpovednosť vysielateľov za obsah programov a zabezpečenie toho, aby prezentácia a obsah rešpektovali dôstojnosť človeka a základné práva iných.

Samozrejme, vysielatelia môžu slobodne určovať svoju programovú skladbu a obsah vysielania, ale musia pritom uplatniť všeobecné obmedzenia článku 7 EDCT: napr. zákaz obscénnych/pornografických zobrazení alebo rasistických, homofobických či xenofobických vyjadrení.

V tejto súvislosti Stály výbor pre cezhraničnú televíziu pripomína Odporúčanie č. 19 z roku 1997 o zobrazovaní násilia v elektronických médiách [1] prijaté Výborom ministrov Rady Európy v roku 1997.

Stály výbor vyzýva regulačné orgány v členských štátoch EDCT a v iných európskych štátoch, ako aj vysielateľov v týchto krajinách, aby venovali osobitnú pozornosť takým programovým formátom, ktoré v závislosti od toho, ako sú vyrábané a prezentované, môžu obsahovať prvky, ktoré sú v rozpore so všeobecne platnými zásadami podľa článku 7 EDCT, a mohli by teda ohrozovať rešpektovanie života človeka alebo jeho dôstojnosti.

Stály výbor (EDCT) apeluje na regulačné orgány a vysielateľov, aby:

1. ***spolupracovali a navzájom na pravidelnej báze diskutovali o problematike televíznych programov, ktoré môžu popierať integritu človeka a jeho dôstojnosť, s cieľom - pokiaľ ide o takéto programy - hľadať spoločné ko-regulačné alebo - v tej miere, ako je to len možné - samoregulačné riešenia;***
2. ***sa vyhýbali takým ustanoveniam v dohodách medzi vysielateľmi a účastníkmi programov, v ktorých sa účastníci v podstatnej miere zriekajú svojho práva na súkromie, čo môže predstavovať ohrozenie ľudskej dôstojnosti. Dohody by mali byť koncipované tak, aby ochránili najzraniteľnejšie strany, osobitne účastníkov, ktorí môžu byť - v honbe za popularitou alebo peniazmi - zavádzaní, aby sa svojich práv zriekli."***

Preklad:
Ing. Kormančíková, PhDr. Bobáková (Stanovisko (2002)1), Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

---